

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

1980 г.

5

ЧЭРВЕНА
ЧАЦВЕР
№ 21 (1285)
Выходзіць раз
у тыдзень.
Цана 2 кап.

НА ДЗЕННАЕ НАВУЧАННЕ па спецыяльнасцях: беларуская і руская мова і літаратура, біялогія, геаграфія, журналістыка, гісторыя, матэматыка (педагагічны і вытворчы патокі), механіка, палітычная эканомія, правазнаўства, прыкладная матэматыка, радыёфізіка і электроніка, руская мова і літаратура, фізіка (педагагічны і вытворчы патокі), філасофія, хімія (педагагічны і вытворчы патокі);

НА ВЯЧЭРНЯЕ НАВУЧАННЕ па спецыяльнасцях: геаграфія, гісторыя, матэматыка, правазнаўства, радыёфізіка і электроніка, руская мова і літаратура, фізіка, хімія, біялогія.

Прыём заяў на дзённую і вячэрнюю формы навучання — з 20 чэрвеня па 31 ліпеня. Уступныя экзамены — з 10 па 25 жніўня.

Універсітэт рыхтуе высокакваліфікаваных спецыялістаў для розных галін народнай гаспадаркі, навукі і культуры, выкладчыкаў вышэйшых, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і сярэдніх агульнаадукацыйных школ.

Прыём студэнтаў праводзіцца ў адпаведнасці з Правіламі прыёму ў вышэйшых навучальных устаноў СССР на 1980 год.

Ва ўніверсітэт прымаюцца шляхам конкурснага адбору асобы абодвух полаў, якія маюць сярэднюю адукацыю і паспяхова здалі ўступныя экзамены: на дзённае аддзяленне да 35 гадоў, на вячэрняе — без абмежавання ўзросту.

Тэрмін навучання на дзённым аддзяленні — 5 гадоў, на вячэрнім — 6 гадоў.

Конкурсны адбор паступаючых праводзіцца ў адпаведнасці з агульнай колькасцю балаў на аснове ацэнак, атрыманых на ўступных экзаменах па дысцыплінах у залежнасці ад выбранай спецыяльнасці, і сярэдняй арыфметычнай ацэнкі па ўсіх дысцыплінах з дакумента аб сярэдняй адукацыі.

Залічэнне на навучанне з адрывама ад вытворчасці праводзіцца ў межах агульнай колькасці месцаў, размеркаваных рэктарам універсітэта прапарцыянальна колькасці пададзеных заяў паміж паступаючымі наступных дзвюх катэгорый: асобамі, якія маюць стаж практычнай работы не менш двух гадоў, а таксама звольненымі ў запас ваеннаслужачымі, якія праслужылі на ваеннай службе не менш двух гадоў; асобамі, якія не маюць двухгадовага стажу практычнай работы.

Стаж практычнай работы вылічваецца на пачатак навучальнага года па сукупнасці, незалежна ад пералыну ў рабоце. У стаж залічваецца таксама час знаходжання на ваеннай службе.

Для членаў калгаса стаж практычнай работы вызначаецца на падставе запісу ў працоўнай кніжцы калгасніка аб выкананні ўстаноўленага для данага калгаса мінімуму працоўнага ўдзелу ў грамадскай гаспадарцы.

Асобы, якія паступаюць ва ўніверсітэт на навучанне з адрывама ад вытворчасці ў наступныя гады пасля заканчэння сярэдняй навучальнай установы, як правіла, павінны мець стаж практычнай работы не менш 6 месяцаў за кожны год,

калі яны не вучыліся.

Закончыўшы сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы прымаюцца на навучанне з адрывама ад вытворчасці, калі яны маюць трохгадовы практычны стаж пасля заканчэння навучальнай установы. Указаны стаж не патрэбен для выпускнікоў сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, калі яны атрымалі дыплом з адзнакай і ўключаны ў колькасць кандыдатаў для паступлення ў вышэйшыя навучальныя ўстановы, а таксама ад выпускнікоў гэтых жа навучальных устаноў, якія маюць выдатныя і добрыя ацэнкі па ўсіх прадметах і абаранілі дыпломныя праекты або здалі дзяржаўныя экзамены з такімі ж ацэнкамі і рэкамендаваны педагогічнымі саветамі для паступлення ў дзённыя ВНУ на адпаведны спецыяльнасці.

Падставай для прыёму дакументаў ад асоб, якія закончылі сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы з адрывама ад вытворчасці, з'яўляюцца даведкі ўстаноўленага ўзросту (дадаткі № 1 і № 2 да Правілаў прыёму).

Асобы, якія закончылі прафесіяльна-тэхнічныя навучальныя ўстановы і маюць сярэднюю адукацыю, прымаюцца на навучанне з адрывама ад вытворчасці пры наяўнасці ў іх стажу практычнай работы ў адпаведнасці з дзеючым заканадаўствам.

Асобы, якія закончылі на «выдатна» прафесіяльна-тэхнічныя навучальныя ўстановы, а таксама выпускнікі сярэдніх прафтэхвучылішчаў, што маюць добрыя і выдатныя ацэнкі па ўсіх прадметах, паспяхова вытрымалі кваліфікацыйныя экзамены і рэкамендаваны ў лік 10 працэнтаў выпуску педагагічнымі саветамі вучылішчаў для навучання ў дзённых вышэйшых навучальных устаноў па адпаведнай спецыяльнасці, прымаюцца непасрэдна пасля заканчэння вучылішча.

Падставай для прыёму дакументаў ад асоб, якія закончылі прафтэхнічныя і тэхнічныя вучылішчы, з'яўляюцца даведкі ўстаноўленага ўзросту (дадаткі № 3 і № 4 да Правілаў прыёму).

На спецыяльнасці: журналістыка, правазнаўства, філа-

софія, палітычная эканомія прымаюцца на навучанне з адрывама ад вытворчасці, як правіла, асобы, якія маюць стаж практычнай работы не менш двух гадоў, пры гэтым на спецыяльнасць журналістыка прымаюцца асобы, якія праявілі здольнасць да літаратурнай дзейнасці і паспяхова прайшлі творчы конкурс. Для ўдзелу ў творчым конкурсе паступаючыя на дзённае аддзяленне (як маючыя вытворчы стаж, так і школьнікі) павінны прадставіць творчую характарыстыку - рэкамендацыю, выдадзеную рэдакцыяй газеты, часопіса, радыё, тэлебачання, інфармацыйным агенствам або мясцовым аддзяленнем Саюза журналістаў СССР, а таксама матэрыялы, апублікаваныя ў адкрытым друку або перададзеныя па радыё, тэлебачанню, і ў якасці дапаўнення — неапублікаваныя матэрыялы, надрукаваныя на машыцы. Апублікаваныя матэрыялы прадстаўляюцца ў выглядзе выразак (фотопублікацыі могуць дубліравацца арыгіналам). Матэрыялы радыё і тэлебачання прадстаўляюцца ў машынапісных рукапісах. Усе публікацыі павінны быць завераны пятак адпаведнай рэдакцыі і падпісаны яе кіраўніком.

Аўтары работ, якія атрымалі стэндуныя водгукі, дапускаюцца да ўдзелу ў творчым конкурсе, які праводзіцца з 1 па 8 жніўня (па выкліку) у два туры: 1 — пісьмовая работа (камэнціраванае паведамленне па прапанаваных фактах), 2 — суб'яседаванне.

Матэрыялы на конкурс прымаюцца з 20 чэрвеня па 31 ліпеня. Асобы, якія паспяхова прайшлі творчы конкурс, дапускаюцца да ўступных экзаменаў. Члены Саюза журналістаў СССР вызваляюцца ад творчага конкурсу і пасля паспяховага ўступных экзаменаў залічваюцца ў састаў студэнтаў без конкурсу.

На вячэрняе навучанне ў першую чаргу залічваюцца асобы, характар работы якіх адпавядае выбранай ва ўніверсітэце спецыяльнасці, калі яны працавалі па гэтай спецыяльнасці не менш шасці месяцаў, выпускнікі сярэдніх спецыяльных і сярэдніх прафесіяльна-тэхнічных навучальных устаноў, якія пасту-

паюць на аднатыпны спецыяльнасці, а таксама звольненыя ў запас ваеннаслужачыя.

На астатнія месцы прымаюцца паступаючыя, характар работы якіх не адпавядае выбранай у ВНУ спецыяльнасці або яны маюць стаж работы па выбранай у ВНУ спецыяльнасці не менш шасці месяцаў.

Заява аб прыёме ва ўніверсітэт падаецца паступаючым на імя рэктара ўніверсітэта па адзінай форме (дадатак № 6 да Правілаў прыёму ў ВНУ). Паступаючыя на спецыяльнасці матэматыка, фізіка, хімія ў заяве, акрамя спецыяльнасці, павінны ўказаць, на які паток яны паступаюць — педагагічны або вытворчы.

Да заявы прыкладаюцца: дакумент аб сярэдняй адукацыі (у арыгінале); тыя, хто закончыў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы, акрамя дыплама, прадстаўляюць выпіску (дадатак) аб здадзеных у сярэдняй спецыяльнай навучальнай установе дысцыплінах; характарыстыка для паступлення ў ВНУ, выпіска з працоўнай кніжкі (для працуючых), завераная адміністрацыяй прадпрыемства або ўстанова; медыцынская даведка (форма 286), чатыры фотакарткі (3x4 см).

Паступаючыя прадстаўляюць характарыстыку з апошняга месца работы, якая выдаецца партыйнымі, камсамольскімі, прафсаюзнымі і іншымі грамадскімі арганізацыямі, кіраўнікамі прадпрыемстваў, устаноў, арганізацый, праўленнямі калгасаў.

Паступаючыя ва ўніверсітэт на дзённую і вячэрнюю формы навучання здаюць уступныя экзамены ў залежнасці ад выбранай спецыяльнасці па наступных дысцыплінах, а іменна:

на спецыяльнасць беларуская і руская мова і літаратура — па рускай мове і літаратуры (пісьмова), беларускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна);

на спецыяльнасці руская мова і літаратура, журналістыка, гісторыя, філасофія, правазнаўства — па рускай мове і літаратуры (пісьмова і вусна), гісторыі СССР (вусна), замежнай мове (вусна); на спецыяльнасці фізіка, матэматыка, механіка, прык-

ладная матэматыка, радыёфізіка і электроніка — па фізіцы (вусна), матэматыцы (пісьмова і вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова);

на спецыяльнасць хімія — па хіміі (вусна), матэматыцы (вусна), фізіцы (вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова);

на спецыяльнасць біялогія — па біялогіі (вусна), хіміі (вусна), матэматыцы (вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова);

на спецыяльнасці геаграфія, палітычная эканомія — па геаграфіі (вусна), матэматыцы (вусна), гісторыі СССР (вусна), рускай мове і літаратуры (пісьмова).

Паступаючыя ва ўніверсітэт на спецыяльнасці журналістыка, гісторыя, філасофія, правазнаўства, фізіка, матэматыка, механіка, прыкладная матэматыка, радыёфізіка і электроніка, хімія, біялогія, геаграфія, палітычная эканомія замест экзамена па рускай мове і літаратуры могуць (па жаданню) здаваць экзамен па беларускай мове і літаратуры.

ЗАУВАГА. Узнагароджаныя пасля заканчэння сярэдняй школы залатым (сярэбраным) медалём, закончыўшы сярэднюю спецыяльную навучальную ўстанову або сярэдняе прафтэхвучылішча з дыпламам з адзнакай здаюць толькі адзін з устаноўленых для адпаведнай спецыяльнасці ўступных экзаменаў, а іменна: паступаючыя на спецыяльнасці:

беларуская і руская мова і літаратура — па беларускай мове і літаратуры (вусна); руская мова і літаратура — па рускай мове і літаратуры (вусна); журналістыка — пасля праходжання творчага конкурсу — па рускай мове і літаратуры або, па жаданню паступаючага, па беларускай мове і літаратуры (вусна); матэматыка, механіка, прыкладная матэматыка, палітычная эканомія — па матэматыцы (вусна); радыёфізіка і электроніка, фізіка — па фізіцы (вусна); хімія — па хіміі (вусна); біялогія — па біялогіі (вусна); геаграфія — па геаграфіі (вусна); гісторыя, філасофія, правазнаўства — па гісторыі СССР (вусна).

Пры здачы экзаменаў з ацэнкай «пяць» яны вызваляюцца ад далейшых уступных экзаменаў, а пры атрыманні ацэнкі «чатыры» або «тры» здаюць экзамены па ўсіх адпаведных дысцыплінах.

Пісьмовы экзамен па рускай мове і літаратуры праводзіцца ў выглядзе сачынення.

Уступныя экзамены праводзяцца па праграмах, зацверджаных Міністэрствам вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР у адпаведнасці з праграмамі сярэдняй агульнаадукацыйнай школы.

Асобы, якія не з'явіліся без уважлівых прычын на адзін з экзаменаў у вызначаны па раскладу час, да далейшых экзаменаў не дапускаюцца.

Яўка на ўступныя экзамены — па выкліку прыёмнай камісіі.

Дакументы аб прыёме накіроўваюцца па адрасу: 220080, г. Мінск, Белдзяржуніверсітэт імя У. І. Леніна. Прыёмнай камісіі (указаць спецыяльнасць).

РЭКТАРАТ.

ЦЯБЕ ЗАПРАШАЮЦЬ

Гістарычны

РАЗУМЕЦЬ свет не толькі сучасны, але і глыбока ведаць мінулае грамадства, каб прадбачыць яго будучыню, — асноўная задача гісторыка.

На факультэце тры аддзяленні: гісторыі, палітэканоміі, філасофіі. Выпускнік гістфака — гэта спецыяліст з глыбокай ідэйна-тэарэтычнай падрыхтоўкай, шырокім кругаблядам, высокім культурным узроўнем. Разам з тым факультэт дае глыбокія спецыяльныя веды, неабходныя для будучай прафесіі. Кожнае аддзяленне рыхтуе спецыялістаў пэўнага профілю. Аддзяленне гісторыі — спецыялістаў-гісторыкаў: навукова-выкладчыкаў тэхнікумаў, прафесіянальна-тэхнічных вучылішчаў і ВНУ, навуковых работнікаў.

Выпускнікі аддзялення філасофіі накіроўваюцца на работу ў вышэйшыя навукавыя ўстановы і навукова-даследчыя інстытуты, сацыялагічныя лабараторыі і на буйныя прамысловыя прадпрыемствы (інжынерна-сацыялагічны).

Спецыялістаў шырокага профілю рыхтуе аддзяленне палітэканоміі. Яго выпускнікі накіроўваюцца на работу ў ВНУ і тэхнікумы, у навуковыя ўстановы, а таксама на буйныя прадпрыемствы — інжынерна-эканамістамі.

У час вучобы студэнты-гісторыкі размяркоўваюцца ў адпаведнасці са сваімі інтарэсамі па групам спецыялізацыі: гісторыі СССР, гісторыі БССР, новай і навішай гісторыі, гісторыі КПСС, гісторыі рэлігіі і атэізму, гісторыі культуры, археалогіі і этнаграфіі.

Вучэбны план аддзялення гісторыі прадугледжвае праходжанне студэнтамі шэрагу практык: археалагічнай, этнаграфічнай, архіўнай, музейнай, азнаямленчай, піянерскай, педагагічнай, грамадска-палітычнай. Археалагічная практыка стаіць у гэтым шэрагу першай, таму што яна праходзіць пасля першага курса і таму што студэнты лічаць яе самай захапляючай: яна

авеяна рамантыкай творчага пошуку.

Заўсёды з нецярпліваасцю чакаюць гісторыкі азнаямленчай практыкі. Яе мэта заключаецца ў тым, каб пазнаёміць студэнтаў з найбольш каштоўнымі помнікамі гісторыі і культуры нашай краіны. Звычайна гэта практыка праходзіць або на тэрыторыі Беларусі, або ў Ленінградзе. Частка студэнтаў выязджае на азнаямленчую практыку ў ГДР.

Асноўная ўвага пры падрыхтоўцы філосафаў удзяляецца глыбокаму вывучэнню дыялектычнага і гістарычнага матэрыялізму і гісторыі філасофскай думкі. У вучэбны план уключаны таксама асновы вышэйшай матэматыкі, фізікі, біялогіі і іншыя прыродазнаўча-навуковыя дысцыпліны.

Спецыялізацыя ў філосафаў ідзе па двух напрамках: дыялектычнай і гістарычнай матэрыялізм і сацыялогія.

Вучоба на аддзяленні палітэканоміі ўзбройвае веданнем сутнасці вытворчых адносін, эканамічнай і прававой асновы сацыялістычнага, а таксама капіталістычнага і дакапіталістычнага спосабаў вытворчасці. Будучыя эканамісты атрымліваюць салідную матэматычную падрыхтоўку, вывучаюць гісторыю народнай гаспадаркі СССР і замежных краін, эканоміку асобных галін народнай гаспадаркі, бухгалтарскі ўлік, фінансава-кредытную сістэму і іншыя спецыяльныя эканамічныя дысцыпліны.

Вучэбна-вытворчая практыка, якую праходзяць студэнты-палітэканомы, мае на мэце азнаямленне з арганізацыяй сельскагаспадарчай і прамысловай вытворчасці, функцыямі кіраўніка адміністрацыйнага апарату, пастаноўкай планавання і ўліку.

Кім бы ні працаваў наш выпускнік, ён заўсёды з'яўляецца актыўным прапагандыстам палітыкі КПСС, грамадскім актывістам, арганізатарам.

І. ЦАРУК,
дэкан гістарычнага факультэта.

Фізічны

НЕАБСЯЖНЫ свет фізічных з'яў вакол нас, і ён варты таго, каб яго даследаванню прысвяціць сваё жыццё. І не толькі таму, што вывучэнне фундаментальных праблем у фізіцы набліжае нас да разумення паходжання і эвалюцыі сусвету, жыцця і розуму. Паспехі фізікі абумоўліваюць і перспектывы развіцця нашай цывілізацыі: фізіка з'яўляецца асновай сучаснай навукі і тэхнікі. І, безумоўна, з далейшым пранікненнем чалавека ў космас і мікрасвет значэнне фізікі ў жыцці чалавецтва стане яшчэ больш вызначальным.

Прымяненне фізічных метадаў даследавання абумоўлівае нябачаны росквіт сучаснай біялогіі і медыцыны, электронікі, хіміі і г. д. Зераз няма ніводнай галіны навукі і народнай гаспадаркі, якія б не мелі патрэбы ў спецыялістах — фізіках высокай кваліфікацыі. Такіх спецыялістаў рыхтуюць на фізічным факультэце. У яго састаў уваходзяць 10 кафедр, якія здзяйсняюць падрыхтоўку фізікаў са

спецыялізацыямі ў самых рознабаковых галінах сучаснай фізічнай навукі: тэарэтычнай фізіцы, фізіцы ядра і элементарных часціц, фізіцы ядзерных энергетычных устаноў, фізіцы цвёрдага цела, біяфізіцы, фізіцы паўправаднікоў, оптыцы і спектраскапіі, цэплагіфіцы, оптыкаэлектроніцы, мікраэлектроніцы, радыяцыйнаму матэрыялазнаўству.

Высокі тэарэтычны ўзровень агульнанавуковай і агульнапрафесійнай адукацыі падрыхтоўкі, якая базіруецца на фундаментальнай матэматычнай аснове ў спалучэнні са спецыялізацыяй у адной з галін фізікі, дазваляе выпускнікам навукова-вытворчага аддзялення факультэта адразу ж пасля заканчэння ўніверсітэта ўключыцца ў самастойную вытворчую або навукова-даследчую работу на прадпрыемствах рэспублікі ці ў навукова-даследчых інстытутах.

Агульнанавукова падрыхтоўка спецыялістаў

здзяйсняецца ў асноўным на працягу першых двух год навучання. Акрамя класічных раздзелаў агульнай фізікі, студэнты вывучаюць грамадскія дысцыпліны і замежную мову. Вывучэнне фізічных дысцыплін базіруецца на фундаментальнай матэматычнай аснове. У цэнтры ўвагі знаходзяцца як класічны напрамак у фізіцы, так і сучасная тэорыя класічных і квантавых палёў, тэорыя элементарных часціц, спецыяльная і агульная тэорыя адноснасці, квантавая электроніка і інш.

Фізіка — навука пярэдняга краю, навука — разведчык, межы яе ляжаць у галіне фантастыкі, а часам і подзвігу. Яна настолькі цікавая, наколькі і цяжкая. Наш фізічны факультэт шырока адкрывае дзверы перад тымі, хто вырашыў прысвяціць сябе аднаму з самых цікавых і неабходных напрамкаў чалавечага пазнання. Фізіка чакае захопленых!

Э. ШПІЛЕЎСКІ,
дэкан фізічнага факультэта.

Біялагічны

У ЦЯПЕРАШНІ час біялогія як тэарэтычная аснова медыцыны, сельскай, лясной і паліўнай гаспадаркі і шэрагу іншых біялагічных вытворчых (антыбіётыкаў, біяпрапаратаў і інш.) стала непасрэднай вытворчай сілай. Перад біялогіяй стаіць таксама грандыёзная і актуальная задача: поўнаасваенне біялагічных рэсурсаў нашай планеты і іх захаванне.

Атрымаць любімую спецыяльнасць — рэальная мэра. Можна выбраць любую з дзесяці ВНУ нашай рэспублікі, на факультэтах якой праводзіцца падрыхтоўка біялагаў. Сярод іх біялагічны факультэт БДУ з'яўляецца вядучым. На ім рыхтуюць кваліфікаваных біяхімікаў, гідрабіялагаў, генетыкаў і цытолагаў, мікрабіялагаў, фізіялагаў раслін, фізіялагаў чалавека і жывёл, зоолагаў і батанікаў, спецыялістаў па ахове прыроды.

Вучэбную практыку студэнты-біялагі праходзяць у вучэбных лабараторыях кафедр, у навукова-даследчых лабараторыях факультэта, у батанічным садзе ўніверсітэта, у заалагічным музеі, аранжарэі, вучэбна-даследчай гаспадарцы «Шчамысліца» і на біястанцыі «Нарац».

Пасля агульнабіялагічнай, фізіка-матэматычнай і хімічнай падрыхтоўкі студэнты з III курса прыступаюць да спецыялізацыі ў выбранай імі галіне біялогіі: на кафедрах яны слухаюць спецыяльныя лекцыйныя курсы, праходзяць спецпрактыку, выконваюць курсавыя і дыпломныя работы.

Студэнты шырока прыцягваюцца да навуковых даследаванняў па заданнях кафедраў. Пры кафедрах і лабараторыях працуюць дзевяць студэнцкіх навукова-даследчых гурткоў. Члены студэнцкага навуковага таварыства актыўна ўдзельнічаюць у рэспубліканскіх і ўсесаюзных конкурсах. І, як правіла, работы іх заслужваюць высокай ацэнкі. Многія з іх публікуюцца ў навуковых зборніках.

Спецыялістам, якія скончылі біялагічны факультэт па спецыяльнасцях біялогія-біяхімія, біялогія-генетыка, прысвойваецца кваліфікацыя біялаг-біяхімік, біялаг-генетык, выкладчык біялогіі і хіміі.

А. ПІКУЛЕЎ,
дэкан біялагічнага факультэта.

Юрыдычны

ЮРЫДЫЧНЫ факультэт з'яўляецца галоўным цэнтрам у нашай рэспубліцы па падрыхтоўцы высокакваліфікаваных спецыялістаў па правазнаўству. Тысячы юрыстаў з дыпламамі Белдзяржуніверсітэта працуюць у судах, пракуратуры, адвакатуры, міліцыі, а таксама ў савецкіх, партыйных, прафсаюзных, навуковых і гаспадарчых установах краіны.

На юрыдычным факультэце ў розны час працавалі вядомыя вучоныя нашай рэспублікі акадэмікі У. Пічэта, М. Грэдынгер, Н. Нікольскі, прафесары В. Дурдзянеўскі, Г. Гурвіч, П. Галанза, Н. Канаплін і іншыя.

Лепшыя студэнты — выпускнікі факультэта залічваюцца ў аспірантуру. Многія выкладчыкі, якія працуюць цяпер на факультэце, — былыя яго выпускнікі. Вучоныя факультэта прымаюць актыўны ўдзел у падрыхтоўцы многіх важных законаў Беларускай ССР. У прыватнасці, яны былі ўключаны ў рабочыя групы па падрыхтоўцы Крымінальнага, Крымінальна-працэсуальнага, Грамадзянскага, Грамадзянска-працэсуальнага, Пра-

цоўнага, Зямельнага і іншых кодэксаў Беларускай ССР.

Да навукова-даследчай работы па падрыхтоўцы праектаў кодэксаў і іншых законаў шырока прыцягваюцца студэнты факультэта.

У навукова-даследчых гуртках студэнты займаюцца над абранымі тэмамі, звязанымі з расследаваннем і кваліфікацыяй учынкаў, разглядам у судах грамадзянскіх спраў.

У студэнтаў ёсць магчымасць пад кіраўніцтвам прафесараў і дацэнтаў даследаваць і тэарэтычныя праблемы дзяржавы і права.

Навучанне на юрыдычным факультэце вядзецца па трох формах: дзённай, вечэрняй і завочнай. Падрыхтоўка спецыялістаў вядзецца па адной спецыяльнасці — правазнаўству.

Факультэт мае шырокія замежныя сувязі: вучоныя выязджаюць на стажыроўку ва ўніверсітэты ГДР, ЧССР, ПНР, Балгарыі, Венгрыі.

За час работы на факультэце студэнты вывучаюць гісторыю КПСС, палітэканомію, марксісцка-ленінскую філасофію, навуковы камунізм, тэорыю дзяржавы і права, гісторыю

палітычных вучэнняў, савецкае дзяржаўнае права, адміністрацыйнае права і інш. На старэйшых курсах прадугледжана спецыялізацыя навучання па трох напрамках: дзяржаўна-прававому, гаспадарча-прававому і судова-пракурорска-следчаму. Дзяржаўна-прававая спецыялізацыя дае студэнтам глыбокую падрыхтоўку для работы ў партыйных, камсамольскіх, прафсаюзных і іншых грамадскіх арганізацыях, а таксама ў выканкомх Саветаў народных дэпутатаў, апаратаў міністэрстваў і ведамстваў. Выпускнікі факультэта па гэтай спецыялізацыі працуюць у ЦК КПБ, ЦК ЛКСМБ, абкомах і райкомах партыі, райвыканкомх і іншых установах. Выпускнікі па гаспадарча-прававой спецыялізацыі ўзначальваюць прававыя аддзелы міністэрстваў і ведамстваў, вытворчых аб'яднанняў, прадпрыемстваў і ўстановаў, працуюць юрыс-консультамі. Шырокай папулярнасцю карыстаецца судова-пракурорска-следчая спецыялізацыя, па якой рыхтуюцца суддзі, пракуроры, следчыя і адвакаты. У Беларускай ССР цяжка знайсці раён, у якім бы не працава-

лі выпускнікі нашага факультэта.

У працэсе навучання студэнты праходзяць вучэбную і вытворчую практыку ў народных судах, пракуратуры, следчых органах, у юрыдычных аддзелах прадпрыемстваў і ўстановаў. У час вытворчай практыкі яны прымаюць удзел у расследаванні складаных крымінальных спраў, знаёмляцца з практыкай работы крымінальнага вышуку, аддзелаў барацьбы з крадзяжом сацыялістычнай уласнасці.

У сувязі з тым, што работа следчага, суддзі, пракурора, адваката патрабуе не толькі юрыдычных ведаў, але і пэўнага практычнага і жыццёвага вопыту, правіламі прыёму на юрыдычны факультэт устаноўлены некаторыя перавагі для асоб, маючых стаж работы ці праслужыўшых ва Узброеных Сілах СССР не менш двух гадоў.

Пры прыёме на навучанне без адрыву ад вытворчасці перавагу маюць абітурыенты са стажам работы па спецыяльнасці не менш 6 месяцаў.

В. ЧЫГІР,
дэкан юрыдычнага факультэта.

НАШЫ ФАКУЛЬТЭТЫ

ХІМІЧНЫ

ХАРАКТЭРНАЙ рысай хіміі XX стагоддзя з'яўляецца не толькі яе бурнае развіццё і пранікненне амаль ва ўсе галіны прамысловасці, але і ўзнікненне на яе аснове новых навуковых дысцыплін, такіх, як хімія высокага ціску і тэмператур, тэрмахімія, электрахімія, хімія паверхневых з'яў, радыяцыйная хімія і г. д. Нягледзячы на дыферэнцыяцыю хіміі, у цэлым яна становіцца больш строгай і цэласнай навукай. Гэтым яна абавязана фізіцы і матэматыцы, метады якой іграюць выключную ролю ў раскрыцці хімічных з'яў і апісанні хімічных працэсаў.

Хімічны факультэт БДУ вось ужо 49 год з'яўляецца адзінай базай у нашай рэспубліцы па падрыхтоўцы хімікаў з вышэйшай універсітэцкай адукацыяй. Вучэбную

і навуковую работу на факультэце вядуць 9 дактароў і каля 70 кандыдатаў навук. Штогод на першы курс дзённага аддзялення прымаецца 150 студэнтаў, падрыхтоўка якіх з самага пачатку здзяйсняецца асобна на вытворчым і педагагічным патоках па сямі спецыялізацыях: неарганічнай хіміі, аналітычнай хіміі, арганічнай хіміі, фізічнай хіміі, хіміі высокамолекулярных злучэнняў, хіміі паўправаднікоў, радыяцыйнай хіміі.

Падрыхтоўка па спецыялізацыях пачынаецца на чацвёртым курсе. У гэты перыяд навучання ўсе студэнты выконваюць навуковыя даследаванні, якія перарастаюць у дыпломныя работы. Значная частка дыпломных работ выконваецца ў навукова-даследчым інстытуце

фізіка-хімічных праблем, створаным нядаўна пры факультэце, у інстытутах АН БССР.

Студэнты педагагічнага патока разам з піянерскай і педагагічнай практыкамі праходзяць трохтыднёвую вытворчую практыку на хімічных прадпрыемствах Магілёва і Бабруйска. На вытворчым патоку арганізуецца больш працяглая вытворчая практыка на базе перадавых прадпрыемстваў і навукова-даследчых устаноў Масквы, Мінска, Казані, Харкава, Гомеля, Віцебска.

Вялікая ўвага аддаецца мерапрыемствам па ідэяна-палітычнаму, эстэтычнаму, маральнаму выхаванню будучых спецыялістаў.

В. САМАХВАЛ,
намеснік дэкана
хімічнага факультэта.

Механіка-матэматычны

МАТЭМАТЫКА сярод іншых навук займае асаблівае месца. Больш чым сто год назад Карл Маркс гаварыў, што навука толькі тады дасягае дасканаласці, калі ёй удаецца карыстацца матэматыкай. Гэтыя словы Маркса знаходзяць усё большае пацвярджэнне ў апошнія дзесяцігоддзі, калі пачаўся інтэнсіўны працэс матэматызацыі многіх навук. Сёння немагчыма поўнасьцю даведацца аб заканамернасцях як нежывой, так і жывой прыроды, разумна кіраваць вытворчымі працэсамі і развіццём народнай гаспадаркі, ствараць аўтаматычныя паточныя лініі і здзяйсняць касмічныя палёты без шырокага і сістэматычнага выкарыстання матэматыкі.

Спецыялістаў, якія ўмеюць ствараць валодаць матэматычнымі апаратамі, рыхтуе механіка-матэматычны факультэт.

Факультэт мае чатыры аддзяленні: навукова-вытворчае, навукова-педагагічнае, аддзяленне механікі, вярчэння аддзяленне. Студэнты ўсіх чатырох аддзяленняў вывучаюць такія фундаментальныя матэматычныя дысцыпліны, як вышэйшая алгебра, аналітычная і дыферэнцыяльная геаметрыя, матэматычны і функцыянальны аналіз, дыферэнцыяльны ўраўненні, матэматычная логіка. З другога боку, вялікая ўвага аддаецца матэматычным дысцыплінам, якія адкрываюць вялікія магчымасці для прыкладання матэматыкі: вылічальныя машыны і праграмаванне, метады вылічэнняў, даследаванне аперацый і інш.

Кожнае аддзяленне мае сваю спецыфіку ў адпаведнасці з профілем будучай работы студэнта. На навукова-вытворчым аддзяленні студэнтаў вучаць пастаноўцы і рашэнні розных матэматычных задач. На аддзяленні механікі разам з матэматычнымі дысцыплінамі вывучаюцца такія, як гідромеханіка, тэорыя пругкасці. Студэнты навукова-педагагічнага патока, акрамя ўказа-

ных вышэй прадметаў, вывучаюць таксама дысцыпліны псіхалага-педагагічнага характару і праходзяць педагагічную практыку.

Вучэбны працэс будзе так, што студэнтам пастаянна прывіваюцца навыкі самастойнай работы і творчага пошуку. На першых двух курсах працуюць студэнцкія навуковыя гурткі. На трэцім курсе студэнты факультэта выбіраюць спецыялізацыю на адной з кафедраў. Яны пачынаюць слухаць спецкурсы і ўключаюцца ў работу спецыяльных семінараў. Пачынаюць з першага курса студэнты факультэта знаёміцца з работай на ЭВМ у вылічальным цэнтры універсітэта.

Асноўная частка выпускнікоў навукова-вытворчага патока і аддзялення механікі накіроўваецца на работу, звязаную з прымяненнем матэматыкі: у навукова-даследчыя і галіновыя інстытуты, праектныя і планавыя эканамічныя арганізацыі, вылічальныя цэнтры, заводскія лабараторыі.

Выпускнікі навукова-педагагічнага аддзялення накіроўваюцца на выкладчыцкую работу ў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных навуковых устаноў і ў сярэдніх школах.

Многія выпускнікі сярэдніх школ бяжуча паступаюць на механіка-матэматычны факультэт, лічачы сябе недастаткова здольнымі да матэматыкі. Трэба падкрэсліць, што ніякіх асаблівых здольнасцей для паспяховай вучобы на гэтым факультэце не патрабуецца. Выдатны савецкі матэматык акадэмік І. Г. Пятроўскі гаварыў: «Талент, здольнасці ў якой-небудзь галіне дзейнасці — гэта перш за ўсё здольнасць многа, упарта працаваць і мець глыбокі інтарэс да справы. Тады і працаваць будзе лёгка, тады і прыйдзе поспех!».

М. ГАРАШЧУК,
дэкан механіка-матэматычнага факультэта.

ЖУРНАЛІСТЫКІ

У ПАПУЛЯРНАЙ песні аб журналістах ёсць такія словы: «Трое суток шагать, трое суток не спать ради нескольких строчек в газете. Если б снова начать, я бы выбрал опять бесконечные хлопоты эти». Вельмі ёмістае азначэнне сутнасці журналісцкай работы: нялёгка, часам зняўляючая праца, якая прыносіць, аднак, ні з чым не параўнальнае маральнае задавальненне. Журналістыка — гэта пошук, нястомная барацьба за ідэалы нашага грамадства, за здзяйсненне партыйных рашэнняў, журналістыка — гэта неабходная ў наш час сувязь чалавека са здзіўляюча складаным і цікавым светам, у якім мы жывём...

У нашай рэспубліцы гэтай прафесіі навучаюць на факультэце журналістыкі БДУ. Каля трох тысяч яго выпускнікоў працуюць паспяхова ў газетах, часопісах, выдавецтвах, на тэлебачанні і радыёвяшчанні ў Беларусі і ў іншых рэспубліках нашай Радзімы.

Паступаючы на факультэт журналістыкі павінны даказаць, што іх выбар не выпадковы. Для гэтага праводзіцца творчы конкурс перад экзаменамі. На конкурс павінны быць прадстаўлены

апублікаваныя ў газетах або часопісах, перададзеныя па радыё або тэлебачанню матэрыялы, рэкамендацыі рэдакцый, у якіх супрацоўнічаў паступаючы; тыя, хто прайшоў гэты першы этап конкурсу, выконваюць спецыяльнае пісьмовае заданне, затым праходзяць суб'яднаванне. Практыка паказала, што творчы конкурс дапамог значна палепшыць адбор здольнай моладзі, якая мае схільнасць да літаратурнай дзейнасці.

З метадыкай журналісцкай работы студэнтаў пазнаёмяць на лекцыях, практычных і семінарскіх занятках, якія праводзяць вопытныя выкладчыкі. На факультэце студэнт выпускаць вучэбную газету, сам адрадагуе яе і з'яўрае, выступіць па вучэбнаму тэлебачанню і радыё з рэпартажам, карэспандэнцыяй, возьме інтэрв'ю ў свайго таварыша або госця, які прыйшоў на сустрэчу са студэнтамі.

Асабліва прадукцыйна спасцігаецца будучая спецыяльнасць у час вытворчых і вучэбных практык. Яны праходзяць у рэдакцыях рэспубліканскіх, абласных і раённых газет, а таксама на студыях тэлебачання і радыёвяшчання. У гэты час

студэнты па-сапраўднаму каштуюць, як гаворыцца, журналісцкі хлеб. Яны ездзяць у камандзіроўкі па заданых рэдакцый, дапамагаюць асвятляць самыя розныя бакі нашага жыцця. Курс «Журналістыка майстэрства» на факультэце вядуць выключна практыкі, што дазваляе студэнтам пазнаёміцца з творчай лабараторыяй найбольш яркіх беларускіх журналістаў, пераняць некаторыя прыёмы і метады іх работы.

Каб «трое суток шагать», як п'яцца ў прыведзенай вышэй песні, трэба валодаць выдатным здароўем, быць заўсёды ў спартыўнай форме. Студэнты факультэта журналістыкі ў гэтых адносінах поўнасьцю падрыхтаваны да будучай работы. Ёсць сярод іх выдатныя гімнасты, лёгкаатлеты, футбалісты, барцы, шангісты — спартыўныя секцыі працуюць круглы год.

Цяжка пералічыць усё, што складае гэта ёмістае паняцце — факультэт журналістыкі. Гэта шырока раскрытыя дзверы ў свет савецкага друку. Яны перад табой, абітурыент!

Р. БУЛАЦКІ,
дэкан факультэта
журналістыкі.

ГЕАГРАФІЧНЫ

ГЕАГРАФІЧНЫ факультэт з'яўляецца буйнейшым у рэспубліцы цэнтрам навуковай географічнай думкі і падрыхтоўкі спецыялістаў-географаў.

Сёння географы вырашаюць шэраг буйных народна-гаспадарчых праблем: комплекснае выкарыстанне прыродных умоў і рэсурсаў, распрацоўка планаў і шляхоў пераўтварэння прыроды раёнаў, вывучэнне сучасных фізіка-геаграфічных працэсаў і іх прагназаванне, рацыянальнае размяшчэнне вытворчых сіл, вывучэнне тэрытарыяльна-вытворчых комплексаў, працоўных рэсурсаў, развіццё гарадоў, турызму.

У складзе факультэта 7 кафедраў, дзве лабараторыі — праблемная лабараторыя

меліярацыі ландшафтаў і галіновыя лабараторыі возе-разнаўства, мінералагічнага музея і вучэбна-геаграфічная станцыя «Заходняя Беларусь», Браслаўская лімналагічная станцыя.

Педагагічную і навуковую работу вядуць высокакваліфікаваныя спецыялісты, сярод якіх 8 прафесараў і 35 дацэнтаў. Пры ўсіх кафедрах працуюць навукова-даследчыя гурткі, у якіх студэнты пад кіраўніцтвам выкладчыкаў займаюцца навуковымі даследаваннямі.

Зыходзячы з задач, якія ставяць перад географамі, факультэт рыхтуе спецыялістаў па фізічнай і эканамічнай географіі на дзённым, вярчэнні і завочным аддзяленнях.

Падрыхтоўка спецыялістаў

па турызму і краязнаўству вядзецца толькі на дзённым аддзяленні. Пасля заканчэння факультэта выпускнікі накіроўваюцца на работу ў сярэднія школы, сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы, навукова-даследчыя і праектныя інстытуты, гаспадарчыя, планавыя арганізацыі, на картаграфічныя фабрыкі, у экскурсійныя бюро, на турбазы.

Падрыхтоўка спецыялістаў-географаў вядзецца на аснове фундаментальных навук: фізікі, матэматыкі, хіміі. Спецыяльная падрыхтоўка пачынаецца з II курса. Студэнты вывучаюць шырокае кола географічных дысцыплін: тапаграфію з асновамі геадэзіі, агульнае землезнаўства, астраномію, геа-

логію, гідралогію, метэаралогію, кліматалогію.

Географы вывучаюць прыроду, народную гаспадарку сацыялістычных краін у галіновым і раённым аспекце, гаспадарчае выкарыстанне прыродных рэсурсаў у святле эканамічнага супрацоўніцтва краін і міжнароднага географічнага раздзялення працы. Студэнты атрымліваюць комплексную падрыхтоўку ў галіне прымянення географічных метадаў вывучэння прыродных рэсурсаў, насельніцтва і гаспадаркі краін.

У падрыхтоўцы спецыялістаў-географаў вялікая ўвага ўдзяляецца вучэбным і вытворчым практыкам. Студэнты I і II курса на вучэбнай станцыі «Заходняя Бера-

зіна» праходзяць вучэбную практыку па тапаграфіі, геалогіі, гідралогіі, геамарфалогіі, глебазнаўству, мінералогіі. Штогадовая комплексная географічная практыка студэнтаў II курса праводзіцца за межамі рэспублікі (у Карпатах, на Каўказе і Урале, у Карэліі і Сярэдняй Азіі). Для больш глыбокага вывучэння прыроды, гаспадаркі і насельніцтва межных дзяржаў студэнты накіроўваюцца на практыку ў Балгарыю, Югаславію, Польшчу. Студэнты старэйшых курсаў праходзяць вытворчую практыку ў навукова-даследчых, праектных, планавых арганізацыях, у экспедыцыях.

М. РАМАНОўСКІ,
дэкан географічнага факультэта.

ВЫШЭЙШАЯ філалагічная адукацыя ў Беларусі бярэ свой пачатак з часу арганізацыі універсітэта. І мы ганарымся тым, што сярод першых выкладчыкаў беларускай філалагіі быў народны паэт БССР К. М. Міцкевіч (Якуб Колас). У даваенныя гады на факультэце працавалі такія вядомыя філолагі, як І. І. Замоцін, Я. І. Барысэўскі, А. М. Вазнясенскі, М. М. Піагучовіч і іншыя.

На факультэце вядзецца падрыхтоўка па дзвюх спецыяльнасцях: беларускай і рускай мове і літаратуры; рускай мове і літаратуры. Вучэбную, навуковую і выхавальную работу вядуць 8 кафедр, якія аб'ядноўваюць буйны навукова-педагагічны калектыў. Свае багатыя веды і любоў да родных белару-

ФІЛАЛАГІЧНЫ

скай і рускай моў і літаратуры перадаюць моладзі высокакваліфікаваныя спецыялісты.

На факультэце грунтоўна вывучаюцца грамадскія навукі: гісторыя КПСС, марксісцка-ленінская філасофія, палітычная эканомія, навуковы камунізм, асновы навуковага атэізму, гісторыя філасофіі, марксісцка-ленінская этыка, логіка, марксісцка-ленінская эстэтыка, гісторыя СССР і гісторыя БССР.

Акрамя родных моў і літаратур, усе студэнты вывучаюць таксама замежныя мовы (англійскую, нямецкую, французскую, іспанскую, лацінскую мову і славянскія мовы (польскую, серба-хар-

вацкую, чэшскую, балгарскую). На першым курсе студэнтам чытаецца курс «Уводзіны ў спецыяльнасць».

Сярод дысцыплін, якія вызначаюць філалагічную падрыхтоўку студэнтаў, патрэбна адзначыць мовазнаўчыя і літаратуразнаўчыя.

Да мовазнаўчых дысцыплін адносяцца курсы ўводзін у мовазнаўства і агульнае мовазнаўства, ўводзіны ў славянскую філалагію, стара-славянская мова, дыялекталогія, асновы культуры мовы. Найбольшая колькасць гадзін адводзіцца на курс сучаснай беларускай (рускай, славянскай) літаратурнай

мовы і яе гісторыі як дысцыпліны.

Літаратуразнаўчыя дысцыпліны ўключаюць у сябе ўводзіны ў літаратуразнаўства, тэорыю літаратуры, гісторыю крытыкі, вусную народную творчасць, гісторыю літаратуры, сучасную савецкую літаратуру, гісторыю замежных літаратур і літаратуры народаў СССР.

Факультэт ганарыцца тым, што сярод яго выпускнікоў ёсць вядомыя пісьменнікі і паэты: К. Крапіва, П. Броўка, П. Глебка, К. Чорны, П. Трус, І. Мележ, А. Адамовіч, І. Навуменка і многія іншыя. І зараз у літаратурным аб'яднанні «Узлёт» рых-

туецца стаць пісьменнікамі і крытыкамі творчай моладзь факультэта.

Пры кафедрах працуюць гурткі, у якіх студэнты займаюцца навукова-даследчай работай.

Факультэт — буйнейшы цэнтр у краіне па падрыхтоўцы русістаў для замежных краін. Толькі за апошнія 10 год на філфаку прайшлі навучанне каля 400 студэнтаў з ГДР, ПНР, СФРЮ, ЧССР, НРБ, Францыі, Даніі, Ірака, Судана, Йемена, Малі, Ганы і іншых краін.

Таго, хто хоча глыбока пазнаць таямніцы роднай мовы і літаратуры, факультэт чакае ў сваіх аўдыторыях.

А. ВОЛК,
дэкан філалагічнага факультэта.

Прыкладной матэматыкі

ФАКУЛЬТЭТ прыкладной матэматыкі ў гэтым годзе адзначыў дзесяцігоддзе свайго існавання — ён быў створаны ў 1970 годзе з мэтай прафесійна-навуковай падрыхтоўкі ў Беларусі матэматыкаў-прыкладнікоў, спецыялістаў у галіне прымянення матэматычных метадаў у вывучэнні і даследаванні самых розных задач, якія ўзнікаюць у навуцы, тэхніцы і іншых галінах народнай гаспадаркі, з шырокім выкарыстаннем сучасных хуткадзейных электронных вылічальных машын. Гэта спецыялісты, якія валодаюць глыбокімі ведамі па агульнатэарэтычных і спецыяльных матэматычных дысцыплінах, добра знаёмы з магчымасцямі ЭВМ і здольны разам з прадаўцамі іншых спецыяльнасцей весці навукова-даследчую работу па складанню матэматычных мадэляў розных працэсаў, распрацоўцы алгарытмаў іх лічбавага рашэння на ЭВМ, а таксама па стварэнню матэматычнага забеспячэння аўтаматызаваных сістэм кіравання ЭВМ і праектаванню саміх АСК і іх комплексаў.

На працягу першых двух год студэнты факультэта прыкладной матэматыкі атрымліваюць глыбокую агульнанавуковую падрыхтоўку, якая ўключае асноўныя матэматычныя дысцыпліны, а таксама асновы эксплуатацыі ЭВМ. Спецыяльнасць прыкладная матэматыка ўключае тры спецыялізацыі: прымяненне сродкаў вылічальнай тэхнікі, матэматычнае забеспячэнне ЭВМ і матэматычнае забеспячэнне АСК. На V курсе

студэнты факультэта праходзяць вытворчую практыку на прадпрыемствах і ў навукова-даследчых арганізацыях горада Мінска. Навучанне заканчваецца абаронай дыпломнага праекта і здачай дзяржаўнага экзамена па навуковаму камунізму.

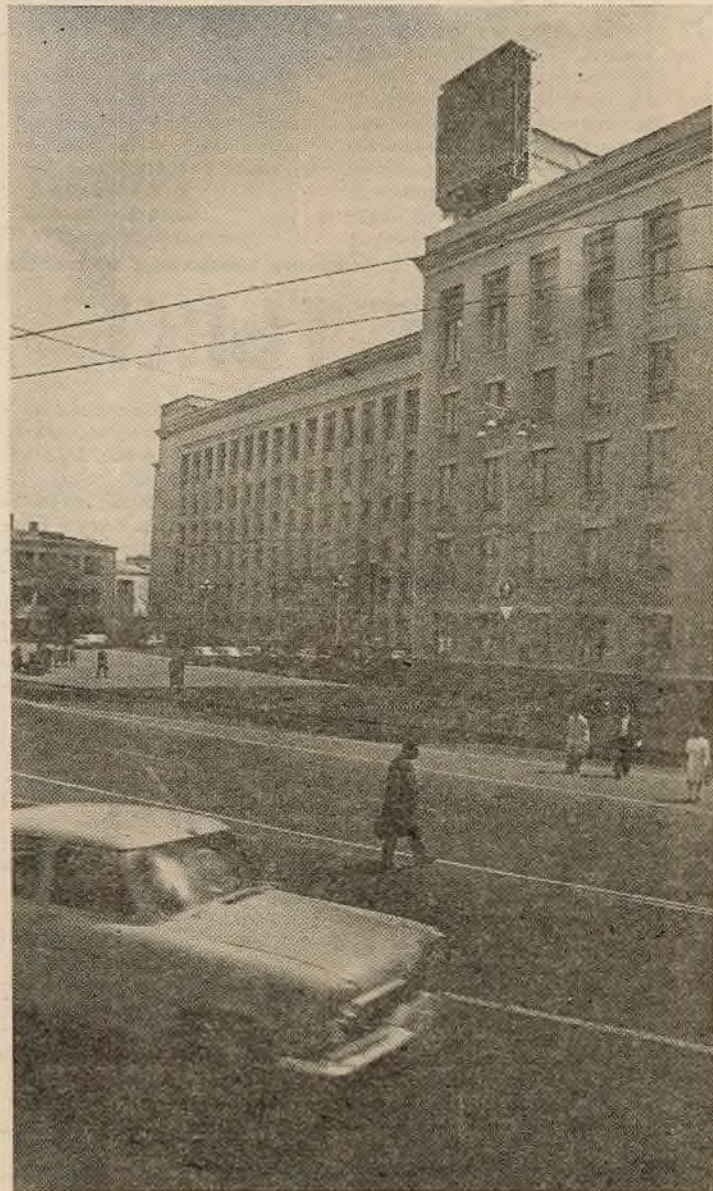
Выпускнікам факультэта прысвойваецца кваліфікацыя матэматыка. Яны накіроўваюцца на работу ў навукова-даследчыя інстытуты, вылічальныя цэнтры, а таксама ў іншыя арганізацыі, якія выкарыстоўваюць ЭВМ.

Уся вучэбная і навукова-даследчая работа са студэнтамі вядзецца супрацоўнікамі вылічальнага цэнтры і дзвюх галіновых лабараторый, а таксама выкладчыкамі васьмі кафедр.

Вялікая ўвага аддаецца самастойнай навукова-даследчай рабоце студэнтаў. На факультэце працуюць студэнцкія навукова-даследчыя лабараторыі, у якіх студэнты, выкарыстоўваючы тэарэтычныя веды, распрацоўваюць пакеты прыкладных праграм для вырашэння розных задач народнай гаспадаркі і ўкараняюць перспектывы матэматычнае забеспячэнне АСК і ЭВМ.

Важная роля на факультэце адводзіцца выхавальнай рабоце са студэнтамі. У значнай меры яна здзяйсняецца камсамольскай, прафсаюзнай і іншымі грамадскімі арганізацыямі.

Я. ІВАНОЎ,
дэкан факультэта
прыкладной матэматыкі.

Галоўны корпус універсітэта.

Фота А. Стадуба.

Другая спецыяльнасць

ЯКЮЮ б асноўную прафесію ні выбраў чалавек у сваім жыцці, у яго, акрамя гэтага, існуюць свае захапленні, якім ён удзяляе ўвесь свой вольны час. У развіцці творчых здольнасцей студэнтаў, у набыцці ім канкрэтных ведаў для грамадска-палітычнай работы дапамагае факультэт грамадскіх прафесій (ФГП).

Факультэт грамадскіх прафесій пачаў сваю дзейнасць у 1964 годзе. Вынік 16-гадовай работы — 3500 выпускнікоў.

На факультэце 10 аддзяленняў:

Лектарска-прапагандыскае аддзяленне. Вучэбная праграма гэтага аддзялення разлічана на 2 гады. Яна прадугледжвае засваенне тэарэтычнага курса і выпрацоўку практычных навыкаў выступлення перад масавай аўдыторыяй. На аддзяленні працуюць секцыі міжнароднага і маладзёжнага руху, філасофіі, этыкі, эстэтыкі, навуковага атэізму, прапаганды прававых ведаў, дасягненняў савецкай культуры.

Аддзяленне суддзяў і грамадскіх інструктараў па спорту. Прымаюцца на вучобу студэнты-спартсмены высокіх разрадаў — майстры спорту СССР, першаразраднікі. Судзейства ўсіх спаборніцтваў на факультэце і ва ўніверсітэце здзяйсняецца выпускнікамі ФГП.

Аддзяленне харэаграфіі. Праграма разлічана на два гады. Кіруе аддзяленнем заслужаны работнік культуры БССР М. В. Лапша. База гэтага аддзялення — наш праслаўлены мастацкі калектыў ансамбль танца «Крыжачок».

Аддзяленне бальнага танца. Праграма разлічана на 2 гады і складаецца з тэарэтычнага курса і практычных заняткаў.

Аддзяленне фотакарэспандэнтаў. Студэнты з розных факультэтаў вывучаюць фотасправу. Авалодваюць тэхніку фатаграфавання, майстэрствам кампазіцыі, пастаноўкай святла, вучацца рабіць фотарэпартажы для друку.

Аддзяленне мастакоў-афарміцеляў. Выпускнікі ФГП гэтага аддзялення з'яўляюцца членамі рэдкалегій студэнцкіх будаўнічых атрадаў, вучэбных груп, афармляюць стэнды ў інтэрнатах.

Выпускнікі ФГП разам з дыпломам атрымліваюць пасведчэнне аб заканчэнні факультэта грамадскіх прафесій.

А. ГАРУС,
метадыст ФГП.

РАДЫЁФІЗІКІ І ЭЛЕКТРОНІКІ

ЦЯЖКА ўявіць сабе існаванне чалавецтва без радыё-электронікі, без радыё і тэлебачання, без электронных матэматычных машын і камп'ютэраў.

Хто павінен кіраваць усімі гэтымі складанымі сістэмамі, хто павінен іх удасканаліваць і распрацоўваць новыя мадэлі? Гэта задача па плячы высокакваліфікаваным спецыялістам, радыёфізікам, якіх рыхтуе факультэт радыёфізікі і электронікі.

Чым адрозніваецца выпускнік факультэта радыёфізікі і электронікі ад выпускнікоў тэхнічных ВНУ аналагічнага профілю? Перш за ўсё фундаментальнай фізіка-матэматычнай і шырокай радыёфізічнай

падрыхтоўкай, якая дазваляе маладому спецыялісту свабодна арыентавацца ў фізічных прынцыпах і тэндэнцыях развіцця электронных прылад і сістэм.

На трэцім годзе навучання студэнт выбірае адну з наступных спецыялізацый:

фізічная электроніка і мікраэлектроніка. Спецыялізацыю здзяйсняе кафедра радыётэхнікі і фізічнай электронікі;

аўтаматызацыя навуковых даследаванняў. Спецыялізацыю здзяйсняе кафедра электронных матэматычных машын. Студэнтам гэтага профілю чытаецца шэраг дысцыплін па машынных метадах апрацоўкі інфармацыі. Яны вывучаюць комплекс радыёэлектроннай апаратуры, неабходнай для аўтама-

тызацыі працэсаў навуковых даследаванняў;

электронныя матэматычныя машыны. Гэту спецыялізацыю таксама забяспечвае кафедра ЭММ. Студэнты вывучаюць тэорыю вылічальных машын і праграмавання, структуру сучасных лічбавых вылічальных машын, метады вылічэнняў;

прыём і апрацоўка інфармацыі. Спецыялізацыю здзяйсняе кафедра радыёфізікі і электронікі звышвысокіх частот. Студэнты вывучаюць метады генерацыі, умацавання, распаўсюджвання, прыёму і апрацоўкі сігналаў сучаснымі метадамі;

квантавая радыёфізіка і інфрачырвоная тэхніка. Спецыялізацыю здзяйсняе кафедра электрафізікі. Студэнты вывучаюць прыёмна-перадаючыя

оптыка-электронныя прылады і прыстасаванні, якія ўключаюць квантавыя паўправадніковыя генератары і інфрачырвоную тэхніку.

Вытворчую і перадыпломную практыку студэнты праходзяць на прадпрыемствах і ва ўстановах па месцу свайго будучай работы, куды яны размяркоўваюцца за год да заканчэння ўніверсітэта.

Выпускнікі факультэта працуюць у лабараторыях, СКТБ прадпрыемстваў электроннай і радыёпрамысловасці, у розных інстытутах Акадэміі навук БССР. лепшыя студэнты працягваюць вучобу ў аспірантур.

А. ЛАБУДА,
дэкан факультэта радыё-фізікі і электронікі.

**БЕЛАРУСКІ
УНІВЕРСІТЭТ**

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КПБ.

АТ 15231 Заказ 886

5 чэрвеня 1980 г.

220080 МІНСК-80, УНІВЕРСІТЭЦКІ ГАРАДОК, ГЕАГРАФІЧНЫ КОРПУС, п. 14.
ТЭЛЕФОН 22-07-19

Рэдактар
В. П. ВАРАБ'ЁЎ